

Werken aan financiële redzaamheid: makkelijker gezegd dan gedaan

04/11/2024

Workshop studiedag Schuldhulpverlening

steunpunt mens
en samenleving

Wie zijn wij?

Lies Uytterhoeven
BudgetInZicht

Wietske Van Gils
SAM

Checklist financiële redzaamheid

Tools

Doel bereikt?

Checklist financiële redzaamheid

1. ADMINISTRATIE

	Ja	Mee bezig	Nee
Toegang tot documenten			
• Post- of brievenbus			
• Mail			
• MyMinfin			
• My e-box			
• Mutualiteit			
• Gemeentelijke diensten			
• ...			
Veilig gebruik van Itsme			
Veilig gebruik van online bankieren			
Reageren op brieven en informatie			
Een bewaarplaats voor documenten			
Herkennen van frauduleuze berichten per post of online			

Tools: Administratie

- Overzicht van inkomsten en uitgaven?
- Toegang tot alle gegevens? op papier, online, account, mail,...
- Accounts en wachtwoorden?
- Digitale vaardigheden? anders terug op papier
- Bronvermelding bij budgetplan (krijg ik per mail, post, online account,...)
- Lezen en reageren
- Ook weggooien

Papieren, map, perforator, tussenbladen, logo's en pictogrammen,...

Administratie via de post | Budgetwijzer

- Je administratie op orde - Financieelredzaam.be
- Bijhouden of weggooien?

www.123digit.be

[Home | Safeonweb](#)

[Digiwatte?-videoreeks | Mediawijs](#)

Checklist financiële vaardigheden

2. INZICHT EN OVERZICHT

	Ja	Mee bezig	Nee
Overzicht maandelijkse inkomsten			
Overzicht maandelijkse uitgaven			
Overzicht niet-maandelijkse kosten zoals:			
• Belasting			
• Verzekering			
• Jaarafrekening energie			
• Vrije tijd en ontspanning			
Plannen van dure en minder dure maanden			
Aanpassen van uitgaven bij maand met minder inkomen			
Geld sparen voor grote aankopen			
Overzicht schulden			
Overzicht afbetalingsplannen			

Tools: Inzicht en overzicht

- Budgetplanner
- Inkomsten, vaste en variabele uitgaven, onvoorziene kosten
- Plannen
- Bespreken met familie
- Ook schuldoverzicht

Samvzw - methodisch handelingskader - budgetanalyse

Zelf budgetteren | Budgetwijzer (Stap 2 en stap 6)

Wakosta?! App

Budget in Beeld van BIZ

Budgettool XL | Wikifin

Checklist financiële vaardigheden

3. VERANTWOORD BESTEDEN VAN GELD

	Ja	Mee bezig	Nee
Eerst vaste kosten betalen die 'moeten'			
Plannen van grote aankopen			
Plannen van extra kosten bij:			
• <u>een</u> abonnement			
• <u>een</u> grote aankoop zoals een auto			
• <u>het</u> aangaan van een lening of krediet			
Prijzen vergelijken in winkel			
Prijzen vergelijken online			
Minder impulsaankopen en meer geplande aankopen			

Checklist financiële vaardigheden

4. BEWUST KIEZEN VOOR FINANCIËLE PRODUCTEN

	Ja	Mee bezig	Nee
Vergelijken van bankdiensten			
Vergelijken van verzekeringen			
Vergelijken van spaarproducten			
Herkennen van risicovolle financiële producten			
Weerbaar opstellen tegen het afsluiten van een lening			
Inschatten wat de extra kosten zijn bij het afsluiten van bankproducten of leningen			

Tools: Prijzen vergelijken en Weerbaarheid

informatieve tools:

- Vergelijken van prijzen
- Veilig online
- www.safeonweb.be
- www.wikifin.be (vergelijkingstools)
- [Wat weet jij over crypto? https://youtu.be/l4MS87lwh-w](https://youtu.be/l4MS87lwh-w)

Bespreekbaar maken:

- Assertiviteit
- Groepsdruk
- Rust scheppen om impulsieve aankopen tegen te gaan
- Kleine tussendoelen afspreken
- Sparen, hoe volhouden? [Volhouden met sparen | Budgetwijzer](#)

Checklist Financiële vaardigheden

5. ZICH INFORMEREN

	Ja	Mee bezig	Nee
Correcte informatie kunnen opzoeken (online)			
Rechten kennen en kunnen laten gelden			
Geldzaken bespreken in het gezin of netwerk			
Hulp vragen bij gepaste diensten			
Niet laten misleiden door reclame			

Tools: zich informeren

Zich informeren:

- Wie is er in het netwerk?
- Professioneel of informeel
- Praten over geld in het gezin
- Cliëntsysteem in kaart brengen
- Methodisch handelingskader - analyse cliëntsysteem - ecogram
- Hoe kan ik mijn kind leren omgaan met geld? | Budgetwijzer

Veilig omgaan met informatie:

- Wat zijn de informatiebronnen?
- Let op finfluencers

Waarom lukt dat dan toch niet?

Mogelijke oorzaken:

- andere verwachtingen
- life-events
- andere prioriteiten op dit moment
- motivatie
- (digitale) basisvaardigheden

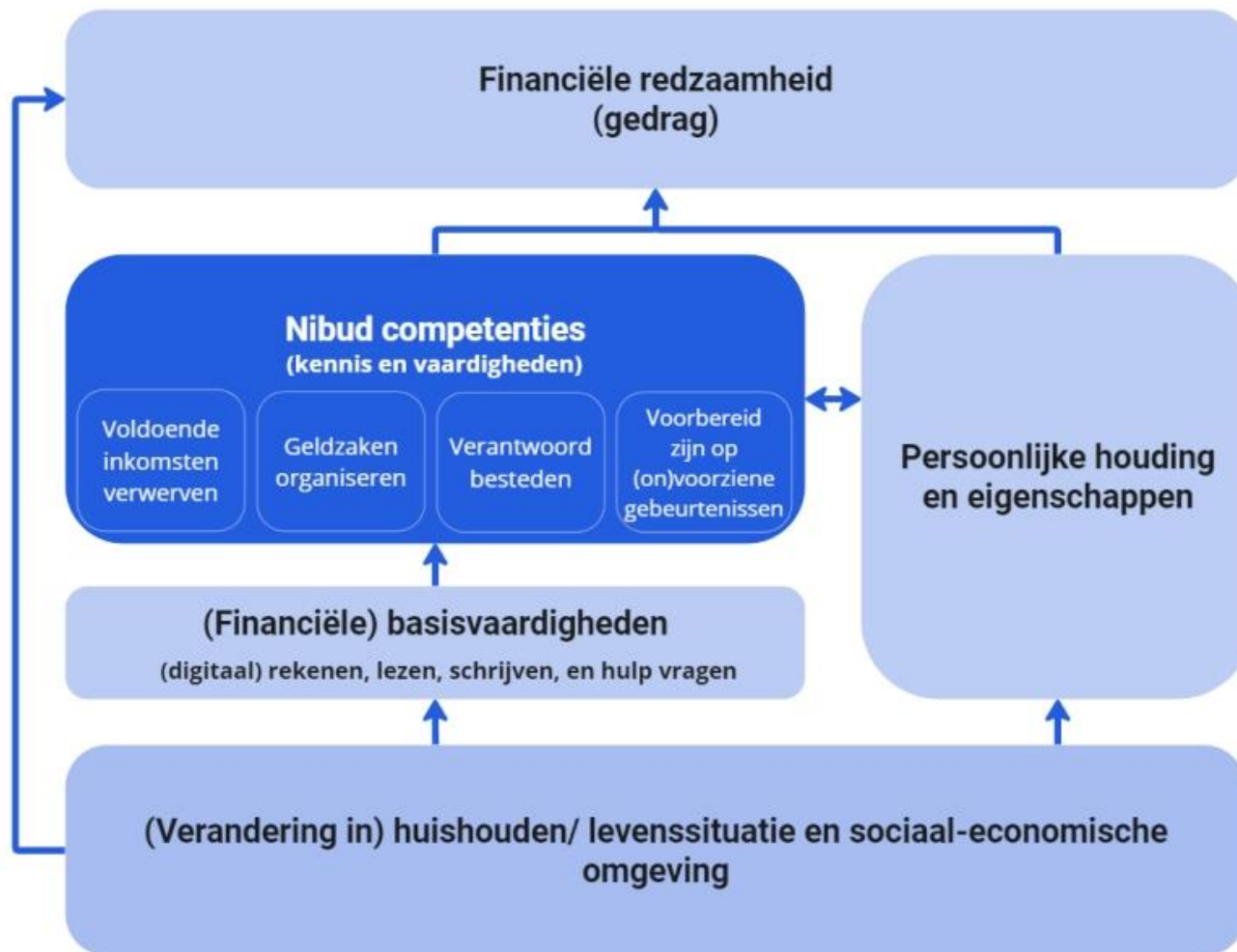
Makkelijker gezegd dan gedaan!

Structurele voorwaarde:

1. Te lage inkomens
2. Rechten laten gelden
3. Crisissituaties

Andere factoren die invloed hebben:

1. Verandering in huishouden, levenssituatie
2. (Digitale) basisvaardigheden
3. Persoonlijke houding en eigenschappen

Figuur 1. Schematische weergave van de factoren die bijdragen aan financieel redzaam gedrag

Bron: Nibud-competenties voor financiële redzaamheid, herziene uitgave 2023

Hoe kan je dit ondervangen?

Hoe kan je dit ondervangen?

Tools en informatie

Stress-sensitieve hulpverlening:

- > Inzicht bieden in stress
- > Aandacht voor alle levensdomeinen
- > Motiverende gesprekstechnieken
- > Aandacht voor beloning op korte termijn (sociaal of materieel)
- > Samen leerdoelen en tussendoelen formuleren
- > Schriftelijke communicatie MAST (Makkelijk, Aantrekkelijk, Sociaal en Tijdig)
- > Inrichting gespreksruimte
- > Controle en overzicht bezorgen
- > Aandacht voor executieve functies: *aandacht houden, emoties reguleren, flexibel zijn, stappen ondernemen, organiseren, plannen, zaken bijhouden, werkgeheugen,...*

Conclusie

- Kennis, houding en vaardigheden
 - BudgetInZicht
 - Tools op Budgetwijzer.be
 - Methodisch handelingskader

Andere factoren;

- Life-events
- Basisvaardigheden
- Houding en persoonlijke kenmerken
 - Stress-sensitieve hulpverlening
 - Motiverende gespreksvoering
 - Integrale aanpak
 - BIZ/Methodisch handelingskader

Bedankt voor jullie aandacht!

Lies.uytterhoeven@cawantwerpen.be

Wietske.vangils@samvzw.be

steunpunt mens
en samenleving